

På grund af hvad jag sålunda haft äran anföra, får jag föreslå, att Riksdagen ville till Kongl Maj:t ingå med en underdånig anhållan, det mom. c) och d) i Kongl. Maj:ts nådiga Kungörelse af den 11 April 1867, § 2, måtte få följande förändrade lydelse:

(Från den i föregående § stadgade skyldighet att begagna lots frikallas:)

 c) Skånska och Danska färjemansbåtar, icke öfverstigande *nio* nyläster; d) andra Svenska och Danska båtar och fartyg, däckade eller odäckade, icke öfverstigande *tolf* nyläster, då de användas till sjöfart emellan Svenska och Danska orter vid Öresund.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 21 Januari 1869.

P Olsson.

N:o 54.

Af Herr **P. Olsson**: *Derom, att rubriken socker i tulltaxan af den 13 November 1868, måtte förtydligas enligt ett af motionären i sådant afseende afgifvet förslag.*

Enligt äldre tulltaxor förtullades mascovad- eller pudersocker, äfven hvitt, med lägsta sockertullsatsen, och sedan artikeln socker i sednare tulltaxor indelades i de tvenne hufvudrubrikerna *raffineradt* och *oraffineradt*, med en högre tullsats å det förra och en lägre å det sednare, så vida det icke befunnes ljusare än *N° 18* af det i verldshandeln gällande Holländska Standard, i hvilket fall det underkastades en tullsats lika med den för raffineradt, — har bemälde pudersocker, så vidt jag vet, alltid och öfverallt i riket vid införtullning hänförts till råsocker, så att frågan, huruvida det

borde draga den högre eller den lägre sockertullen, berodde endast och allenast deraf, huruvida det vore mörkare eller ljusare än ofvannämnda N° 18. Men under loppet af år 1867 öfverraskades sockerimportörerna i en af Skånes städer af tullkammarens derstädes förklaring, att tullen å detta socker berodde i första hand icke af dess ljusare eller mörkare färg utan deraf, huruvida det vore verkligt råsocker eller om det undergått en viss förädling, i hvilket fall det, med för öfrigt enahanda utseende, hedrades med det särskilda namnet *farinsocker*: en benämning, främmande för både äldre och nyare tulltaxor; och denna tullkammarens nya uppfattning af saken blef omedelbart satt i tillämpning. Jag skall icke inlåta mig på försök att förklara, huruledes tullkammaren fått sig bibringad en sådan ingifvelse, huru tulltjenstemän, som säkerligen i all sin tjenstetid tillämpat tulltaxan i ifrågavarande del enligt allmänt gängse praxis och vanligt sundt förstånds uppfattning af varans beskaffenhet och tolkning af taxans, för öfrigt oförtydbara, ordalydelse, med ens fått en så ljus inblick i sockerberedningen och i tulltaxans förment djupare andemening. Men jag skall tillåta mig framhålla de verkliga betänkliga följderna i praktiken af en sådan tolkning af tulltaxan, hvilken, såsom längre fram skall blifva berördt, vunnit General-tullstyrelsens godkännande, äfvensom det fullkomligt origtiga i sjelfva detta tolkningssätt.

Efter det den nämnda åsigten proklamerats och på platsen upphöjts till lag, kunde man väl först och främst, enligt hvad det vill synas, med all rätt fordra, att tulladministrationen skulle kunna med bestämdhet afgöra, huruvida hvarje särskild, till förtullning anmäld sockerpost borde hänföras till råsocker eller till *farinsocker*; men långt derifrån. Tvertom har den i de aldra flesta fall visat sig tveksam och villrådig. Således hade importören, i fall han icke fann sig i att utan vidare erlægga den högre tullsatsen, icke annat att göra, än att få frågan hänskjuten till General-tullstyrelsens afgörande. Här vore väl att emotse ett snart och bestämdt svar! Nej, visst icke! Samma villrådighet här! Och i den tages Teknologiska institutet till råds. Nå väl! Här är väl frågans lösning lätt, skulle man förmoda. Huru dermed emellertid förhållit sig synes af ett utlåtande i ett slikt fall, hvilket meddelas i ett Tullstyrelsens bref till Tullkammaren i Helsingborg den 21 September 1867, enligt hvilket t. f. Professoren Clemenst Ullgren »förklarar *öfvervägande skäl* vara för handen att anse trenne, tvis underkastade, sockerprofver *närmast likna* s. k. *farinsocker*», på hvilken sväfvande och osäkra grund Tullstyrelsen resolverade att socker af lika beskaffenhet med berörda prof skall såsom raffineradt tullbehandlas. Om rättvisan och öfverensstämmelsen med lagstiftarnes mening uti denna resolution skall jag icke orda; alltnog, efter 7—8 veckors tid, fick impor-

tören sålunda sitt sockers öde afgjordt; och nu hade han valet fritt mellan att underkasta sig styrelsens beslut eller reexportera sin vara. Dock nej — och här ha vi en ny sida af saken, som låter fast otrolig, men dock är sann, — ännu en utväg stod honom öppen att komma i besittning af varan mot den lägre råsockertullen, den nemligen att återutföra den, men låta den återvända till och förtullas vid någon annan, mer eller mindre närbelägen tullkammare, hvilken ännu icke tillegnat sig en så spetsfundig varukännedom, eller, om den verkligen fått sig bibringadt något hum härom, likväl för sin del anser ifrågavarande varan för verkligt råsocker och på grund deraf låter den gå igenom för den lägre råsockertullen. — Efter en tids förlopp utgaf Tullstyrelsen till tullkamrarna den 23 Oktober ofvannämnda år en rundskrifvelse, hvari föreskrifves, att farinsocker bör, utan afseende derå att dess färg må finnas mörkare än *N:o* 18 Holländsk Standard, vid förtullning hänföras till raffineradt socker. Detta, kunde man tycka, borde göra slag i saken. Det var ett beslut, hvaraf samtliga tullkamrar erhöello del och alla hade således att ställa sig styrelsens åsigt till efterrättelse, den måtte för sin del tänka derom för öfrigt hvad som helst; men i praktiskt hänseende vanns dermed ingenting, ty ehuru skrifvelsen uppgifver tvennehanda sätt för åstadkommande af farinsockret, hvilket ock i och för sig kunde vara ganska intressant att få veta, så meddelar den dock icke något yttre kännetecken, hvarigenom detsamma ofelbart kan åtskiljas från obestridt verkligt råsocker, och då, såsom vi sett, icke ens en kemist på analysens väg kan komma till annat än ett ovisst och sväfvande resultat i frågan, så vore det orimligt och obilligt begära, att en tulltjensteman skall kunna med visshet afgöra detta, hans syn-, lukt-, smak- och hörsel-organer må vara än så utbildade och hans erfarenhet aldrig så rik. Således fortfarande samma osäkerhet, samma omvägar, tidspillan och kostnader, och så till slutet kanske ändå en origtig tullbeskattning. Det synes likväl vara i hög grad orimligt, att icke redan lokaltulladministrationen skall i hvarje förekommande fall kunna utan tvekan bestämma rigtiga tullsatsen å en så vanlig och alldagligen förekommande varuartikel, som det nu omhandlade sockerslaget, men detta är emellertid, som vi redan sett, i de flesta fall alldeles omöjligt: till och med vetenskapen famlar ju här på målet; och den tulltjensteman, som då skulle vilja gifva sig min af att genom en blott sensual undersökning kunna utröna rätta förhållandet, ådrager sig i någon mån skenet af charlatan. Ännu orimligare är det likväl, att frågan icke kan blifva fullt klar derigenom att den underställdes öfverstyrelsens och genom den en vetenskaplig auktoritets, som Teknologiska institutets bedömande. Men hvad som måhända är det aldra befängdaste i hela denna historia, är att en importör kan bespara sig allt detta krångel

och trakasseri genom att införa sitt socker vid en annan tullkammare, enligt hvilken öfvertygelse detsamma är råsocker och der färgen blifver det afgörande i fråga om ena eller andra tullsatsens tillämplighet på detsamma. Jag klandrar hvarken den ena eller andra tullkammaren: beggedera handla de otvifvelaktigt efter bästa öfvertygelse, men det är högst betänkligt att en så enkel och vanlig varuartikel, hvilken dertill räknas till en af tullens kassaartiklar, skall kunna vid den ena tullkammaren draga *en* tull och vid den andra en annan, icke mindre än 40—50 procent högre. Men både denna förkastliga olikhet i tullbeskattning på ena och andra platsen och alla andra här antydda olägenheter och orimligheter äro följderna af det alldeles nya påfundet att hänföra detta sockerslag till raffineradt. Jag skall icke våga mig in på en undersökning, hvaraf jag icke är mäktig, huruvida det s. k. farinsockrets hänförande till oraffineradt socker kan vara vetenskapligt och tekniskt berättigadt: visst är att det aldrig fallit den store sockerkonsumerande allmänheten in att betrakta eller benämna sådant socker för raffinadt, och sakkunnige personer erkänna, att det är af mindre värde än verkligt råsocker, när det icke låter sig vidare förädla. Men vare sig härmed huru som helst, så anser jag tulltaxans tydliga ordalydelse lägga hinder i vägen för farinsockrets hänförlighet till raffineradt i fråga om tullbeskattningar å detsamma. Artikeln socker delas i taxan i de tvenne hufvudrubrikerna raffineradt och oraffineradt, och under rubriken *raff.* finnes tydligt och fullständigt uppräknade hvilka sockersorter som dit äro att hänföra. Det heter:

»Socker: raffineradt: alla slag, såsom topp-, kandi- och kak- samt krossadt och pulveriseradt socker.» Punkt. Icke något: »med flera» eller »och så vidare». Specifikationen afser icke några få exempel med förtigande af andra sorter, utan är uttömmande. Inga andra sorter än de uppräknade, icke farin- eller något annat namngifvet slag äro i fråga om tullbeskattning att räkna till raffinadt. De falla alla under den andra hufvudrubriken: oraffineradt. Hade icke detta varit vederbörande Bevillnings-Utskotts och Riksdagens mening, så frågas, hvarföre dessa myndigheter icke dragit försorg om en tydligare redaktion af taxan, hvarföre de icke bland öfriga specificerade sorter raffineradt socker låtit *farin* få inflyta med. Det hade väl varit lika nödigt som någon af de nu namngifna, ty att t. ex. *toppsocker* bör räknas till raffinadt, det tror jag, att hvar och en tulltjensteman utan särskild fingervisning begriper, men att *farin* hör till dit, det är säkerligen icke många förunnadt att af sig sjelf inse. Vore den åtgärden riktig, att tullbehandla farinsocker såsom raffineradt, så måste slutligen det förefalla högst anmärknings- och klandervärdt, att den icke praktiserats

långt förr än 1867. Härigenom har ju statsverket gått miste om en, sammanräknadt, betydlig tullinkomst.

På grund af hvad jag sålunda haft äran anföra, får jag vördsammast föreslå, det Riksdagen ville för sin del besluta, att den af Kongl. Maj:t i nåder gillade och fastställda Tulltaxa af den 13 November 1868 må få, hvad rubriken socker beträffar, följande förtydligande:

Socker:

- a) raffineradt eller oraffineradt, till färgen icke mörkare än *N*º 18 af den i världshandeln gällande Holländska Standard, hvarå normalprof gonom General-tullstyrelsens försorg hållas vederbörande tullkammare tillhanda, 1 skålp. 14 öre.
- b) Alla andra slag, till färgen mörkare än nämnda standardnummer, äfven om varan inkommer i upplöst eller flytande tillstånd, 1 skålp. 10 öre.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles vördsamligen.

Stockholm den 21 Januari 1869.

P. Olsson.